

De Hemel

Hemelvaartsdag 26 mei 2022, Christus Triumfatorkerk,

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Openbaring 21: 1-5 en Lucas 24: 49-53

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst en aankondigen aanvangslied
- Aanvangslied: 'U kennen, uit en tot U leven' (Lied 653: 1 en 7)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm voor Hemelvaartsdag Psalm 47: 2
- Kyriëgebed
- Glorialied: 'Zing nu de Heer, stem allen in' (Lied 654: 4 en 6)

WOORD

- Gebed bij de opening van de Schriften
- Inleiding op Hemelvaartsdag
- Schriftlezing Openbaring 21: 1-5a
- Lied: 'Lichtstad met uw paarden poorten' (Evangelische gezangen 413: 1, 2 en 3)
- Schriftlezing Lucas 24: 49-53
- Lied: 'Lichtstad met uw paarden poorten' (Evangelische gezangen 413: 4)
- Preek

Thuiskomen

Een goede vriendin mij. Ze is ook theoloog. Heeft ooit, toen ze klaar was met haar studie en zich nog niet in het beroepingsgebeuren wilde storten een pelgrimstocht gemaakt. Ze startte met een reisviering in het Ignatiushuis in Amsterdam, met haar familie en vrienden. En ze begon aan haar lange wandeling van Amsterdam naar Santiago de Compostella - de beroemde bedevaartplaats in Noord-Spanje waar de beenderen van de apostel Jacobus zouden moeten liggen.

Iedereen mocht mee op haar pelgrimstocht. En dat deden we. Een piepklein stukje dan. De meesten pakten na een kilometer of 15 in Ouderkerk aan de Amstel de bus terug naar huis. Elske liep vijf dagen mee. Tot Gorinchem, alvorens ik haar in een uurtje met de auto ophaalde, Susanne – want zo heet de vriendin. Susanne liep alleen door – 3,5 maand. Ruim 2000 kilometer.

Die tocht, zo vertelde ze later. Die tocht heeft haar veel gebracht. Onverwachte ontmoetingen. Spannende avonturen. Eenzaamheid. Teruggeworpen zijn op jezelf. Onverwacht plezier, of angst juist voor wat gaat komen. Die tocht heeft haar dichter bij zichzelf gebracht en dichter bij God – zo vertelde ze.

Geloofservaringen ook. Prachtige ervaringen in een ongerepte natuur. Hulp uit onverwachte hoek. Diepe gesprekken met mede-pelgrims of toevallige passanten.

Een prachtige, verrijkende tocht dus, maar met één grote teleurstelling.

De grootste afknapper van de hele tocht was de aankomst in Santiago. Natuurlijk. De kathedraal daar is prachtig – overweldigend, maar al die mensen. Die drukte. De bussen vol toeristen. De opdringerige souvenirverkopers, de auto's en scooters. En de kathedraal zelf? Van een afstand is hij mooi. Als je de stad ziet liggen op je pelgrimstocht. Maar dichtbij – van binnen? Vol, rumoerig – God was er ver te zoeken – zo zei ze.

Op je pelgrimstocht verwacht je thuis te komen. Je bent op weg – met een doel voor ogen. En dat doel is het summum,. Dat doel idealiseer je misschien wel, om het vol te houden tijdens de ontberingen op je weg.

Het wordt mooier dan het in werkelijkheid is.

Uiteindelijk kom je erachter dat thuiskomen – niet is het doel van je tocht bereiken. Je merkt dat thuiskomen de tocht zelf is. De weg die je gaat.

De weg

Op die weg. Of dat nu een pelgrimspad is van vele maanden, of gewoon de weg die je door het leven moet afleggen – met vallen en op staan - op die weg gebeurt het.

Tijdens je levensreis. Ontmoet je mensen. Moet je tegenslagen overwinnen. Leer je leven met groot verdriet en gemis. Zijn er mensen die je op weg helpen. Die een arm om je heen slaan. Die met je lachen en lol hebben.

Tijdens de reis ontmoet je God. Hij loopt met je mee. Soms zichtbaar, soms onzichtbaar. Soms merk je er tijden niets van, soms opeens wel. In andere mensen, in bijzondere gebeurtenissen. In keuzes waarin je iets van leiding ervaart.

Het gebeurt onderweg.

Op de weg door je leven.

Eigenlijk is de weg die je aflegt in je leven ook gelijk het doel van je leven. *De reis is het doel.*

Dat is toch wel vreemd. Hoe kan de reis het doel zijn.

Je gaat toch alleen op pad als je een bestemming hebt?. Een reisdoel? Een reden om de weg te gaan?

Het reisdoel van je leven. Het zou de hemel kunnen zijn. Het Koninkrijk van God. Het huis van de Vader.

Daarnaar toe zijn we op weg.

En toch gaat het niet om dat doel. Dat is wat ik uit het Hemelvaartsverhaal leer. We hebben dat doel voor ogen nodig. Om op weg te gaan en om de route te weten. We zijn op weg naar het Koninkrijk. Maar de uitdaging, de opdracht in ons leven is om het Koninkrijk nu al, hier in dit leven, in deze wereld, ook vandaag de dag te ontdekken. Blijf vooral niet te lang naar boven staren...

Natuurlijk gaat het vaak over de hemel als iets van een andere wereld – de woonplaats van God, of een plek na dit leven.

Maar minder vaak dan je denkt!

Wat Jezus op zijn weg door het leven, van de verzoeking in de woestijn tot aan kruis en opstanding probeert duidelijk te maken, is: dat de uitdaging, de opdracht in ons leven is om het Koninkrijk nu al, hier in dit leven, in deze wereld, ook vandaag te ontdekken.

Als Jezus in het zijn gelijkenissen heeft over het Koninkrijk der hemelen, dan heeft hij het over het leven nu. Hij vergelijkt de hemel met voorbeelden uit het leven van alle dag.

- 'Het is met het koninkrijk van de hemel als met een mens die goed zaad op zijn akker uitzaaide. (*Matteüs 13:24*)

- 'Het koninkrijk van de hemel lijkt op een zaadje van de mosterdplant dat iemand meenam en in zijn akker zaaide. (*Matteüs 13:31*)

- 'Het koninkrijk van de hemel lijkt op zuurdesem die door een vrouw met drie zakken meel werd vermengd tot alle meel doordeesemd was.' (*Matteüs 13:33*)

- Het is met het koninkrijk van de hemel als met een schat die verborgen lag in een akker. Iemand vond hem en verborg hem opnieuw, en in zijn vreugde besloot hij alles te verkopen wat hij had en die akker te kopen. (*Matteüs 13:44*)

- Ook is het met het koninkrijk van de hemel als met een koopman die op zoek was naar mooie parels. (*Matteüs 13:45*)

- Het is met het koninkrijk van de hemel ook als met een sleepnet dat in een meer werd geworpen en waarmee allerlei soorten vis werden gevangen. (*Matteüs 13:47*)

De Hemel is dus doel van onze reis door het leven en tegelijkertijd onderdeel van onze reis zelf – snapt u het nog?

Eeuwig leven

Zo iets is er ook aan de hand met het begrip 'Eeuwig Leven'. Wij hebben het beeld van eeuwig leven, als een extra leven, na je dood. Je krijgt na je dood extra tijd om bij God in de hemel te leven. Zoals de visioenen in het boek Openbaring schetsen. Al gaat het daar eigenlijk ook niet om de hemel – het gaat om een nieuwe *aarde!*

Wij denken in termen van tijd als het om 'Eeuwig Leven' gaat. Wij denken in kwantiteit. Maar het kan ook anders. Eeuwig leven dat kan ook om kwaliteit van leven gaan. Om hoe je nu leeft. Om of jouw/uw leven nu eeuwigheidswaarde heeft.

Eeuwig leven stel ik me ondertussen liever voor als de overweldigende intensivering van het besef in leven te zijn, de ervaring van de rijkdom van het volle leven. Een staat van zijn die niet als een tijdstip op de klok aan te wijzen is, en met geen moment te vergelijken valt. Het is niet met handen te pakken, maar het overkomt je. Eeuwig leven is geen eindeloze tijd, maar is juist in een absoluut ogenblik de onderbreking ervan. Als of je even uit de tijd wordt getild. Het staat haaks op elke chronologie.

Je leeft eeuwig, als je iets van eeuwigheid in je leven ervaart.

Het leven stond even stil – zeg je dan. Of ik was alle besef van tijd kwijt. Deze ervaring was zo mooi, zo bijzonder alsof ik even in de eeuwigheid werd getild. Een kijkje in de hemel kon nemen. Zo iets. Voor iedereen anders en voor iedereen anders in te vullen, maar wat het bij elkaar brengt is dat deze ervaring van eeuwig leven zich in het nu – in dit leven afspeelt. Een eeuwig-leven-ervaring die meestal maar even duurt...

Het besef dat het goed is dat jij, dat u er bent. Dat u bestaat. Dat u gekend bent bij God. Dat het er toe doet dat u er bent. Die gedachten, Zo'n intens gevoel van geluk, van echtheid – dat is eeuwig leven. Zou je kunnen zeggen.

Ik heb dat niet zelf bedacht. Het is ook niet nieuw. De mystici in de middeleeuwen zeiden het al. Of minder lang geleden: Etty Hillesum:

“Wie in dat besef leeft, heeft deel aan het eeuwige leven. Hij zit zichzelf niet meer in de weg. Hij kan met aandacht leven.”

En de hemel dan?

Ja, dat is een goede vraag. Wat moeten we met de hemel? En de hemelvaart?

Ik ga nog even terug naar die pelgrims reis van Susanne. Een pelgrimsreis heeft geen zin, als er geen doel is van je reis. Zonder Santiago de Compostella was Susanne nooit aan haar reis begonnen. En de aanblik van Santiago, die geeft het verlangen weer. Het verlangen van het doel van de reis. Van de machtige kathedraal, van een teken dat God dichtbij is. Dat verlangen, dat visioen heeft haar 3,5 maand op de been gehouden. Dat visioen gaf haar moed om te gaan. Dat einddoel droeg er toe bij dat ze onderweg al zoveel van God en de hemel en het leven ontmoette. Zo is het ook met de hemel. Zonder een visioen van een wereld waarin geen rouw, meer is en geen verdriet, waar geen lijden meer is en dood, zonder dat visioen weten we niet alleen niet waar we naar op weg zijn, we weten ook niet waaraan we de hemel op aarde kunnen herkennen: daar waar tranen worden gewist, waar verdriet wordt getroost, waar pijn wordt geheeld – daar is God – daar is de hemel op aarde. Daar heeft het leven eeuwigheidswaarde. Jezus is opgenomen in die hemel – en heeft zo eeuwigheidswaarde gekregen – ook, juist! voor ons hier op aarde.

Om iets van God te ervaren in ons leven, hebben we een bestemming nodig in ons leven. De wederkomst van Christus, of het Koninkrijk der hemelen. Dat grootste en onevenaarbare visioen van een wereld waar het goed is en waar God permanent bij de mensen woont, helpt ons leven en geloven vandaag – in een wereld waarin dat maar soms te zien is – de hemel op aarde. En de hemel zelfs dan? Die bestaat! Dat geloof ik heilig. Hoe en wat? Geen idee. Maar dat de reddeloosheid en de onafheid van deze wereld niet past bij de Schepper die deze wereld zo graag goed zou zien. Bij de Vader die zich over zijn kinderen ontfermt – dat moet voor mij

betekenen dat God er is aan het einde van dit leven, om zich over het door hem geschonken leven te ontfermen.

Of dat de hemel is?

Het is bij God en dat is voor mij genoeg. Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Gezongen Apostolische Geloofsbelijdenis (Lied: 340b)
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte

GAAN

- Slotlied 'De wereld is van Hem vervuld' (Lied 825: 1 en 5)
- Zegen, gevolgd door gezongen "Amen"
- Orgelspel